

Beschermingsplan Akkerplanten

Akkerdoornzaad (*Torilis arvensis*)

Beschrijving

Akkerdoornzaad is een éénjarige soort die ongeveer 30 tot 90 cm hoog wordt. Deze schermbloemige, die vaak wijd vertakte is, heeft roze bloemknoppen en witte bloemen. Ze bloeit in juli en augustus. De bladeren zijn enkel of dubbel geveerd. De vruchtjes zijn bezet met haakvormig gekromde stekels.

Groeiplaats

Akkerdoornzaad is vooral een plant van kalkrijke graanakkers. Daarnaast komt de soort voor in open plekken in grasland op Zeeuwse dijken. Onder de soorten waarmee Akkerdoornzaad oorspronkelijk voorkwam zijn andere zeer zeldzame akkerplanten als stoppelleeuwenbekjes, Naaldenkervel en Akkerboterbloem.

Verspreiding in Nederland

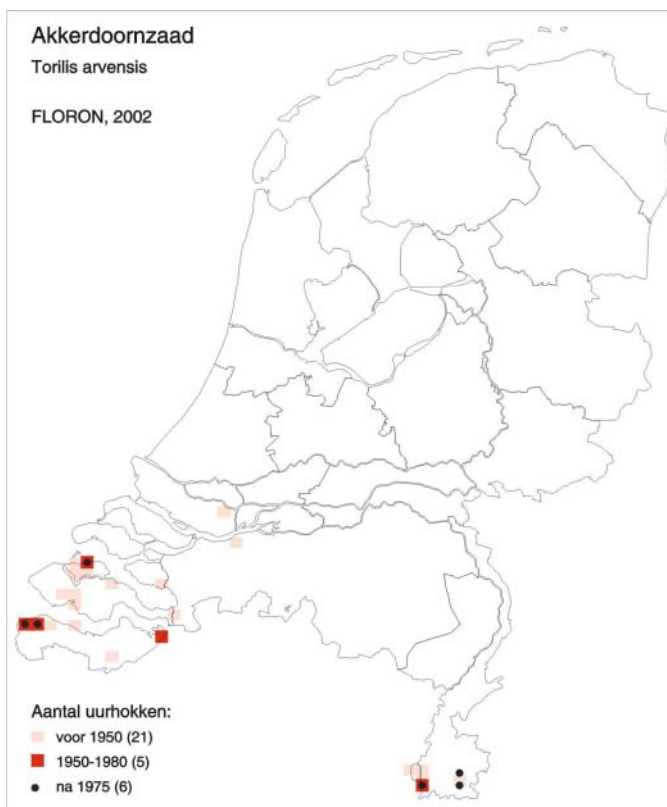
Akkerdoornzaad komt vanouds maar in twee gebieden in Nederland voor: Zeeland en Zuid-Limburg. De soort is nooit algemeen geweest, vóór 1950 is zij gevonden in 21 uurhokken (5x5 km). Sinds 1975 is ze nog maar in 6 uurhokken aangetroffen, een achteruitgang van maar liefst 75 %. De Zeeuwse groeiplaatsen in akkers zijn volledig verdwenen, ze komt daar alleen nog voor op begraasde dijken in Zeeuws-Vlaanderen en op Noord-Beveland.

Bedreigingen

Zoals bij de meeste akkerplanten, is de intensiviteit van de huidige akkerbouw de reden van de achteruitgang van Akkerdoornzaad. Door de chemische onkruidbestrijding en de zware bemesting zijn de kansen voor de soort vrijwel nihil. De verbeterde schoning van zaaizaad leidt er toe dat de vruchten wel worden meegeogst, maar niet meer worden uitgezaaid.

Beschermingsmaatregelen

Om Akkerdoornzaad te behouden voor de Nederlandse akkers zijn akkerreservaten nodig. Als eerste moeten de akkers verschaald worden. Dit kan door de eerste jaren een dicht gewas te telen, dat veel voedsel aan de grond onttrekt en dit uiteraard niet te bemesten. Daarna is de teelt van een wintergraan nodig. Door regelmatig transport van mensen en machines van de ene naar de andere akker, kan de verspreiding van deze soort worden bevorderd. Ook is het van belang het zaaizaad niet te schonen, omdat het zaad van Akkerdoornzaad dan verdwijnt.

Beschermingsplan Akkerplanten

Akkerdoornzaad (*Torilis arvensis*)

Waarom zijn soortbeschermingsplannen nodig?

Sommige planten en dieren kunnen in ons land alleen overleven als we onze uiterste best daarvoor doen, door zoveel mogelijk maatregelen te treffen om de soort te behouden.

Daarvoor zijn soortbeschermingsplannen opgesteld. Hierin staat wat er nodig is om de soort in Nederland te laten voortbestaan.

Omdat veel van de soorten niet zo bekend zijn, is voor elke soort een "factsheet" gemaakt, met daarop een samenvatting van de belangrijkste informatie. Naast een beschrijving van de soort, met een foto, is op een kaartje aangegeven waar de soort nog voorkomt. Ook is aangegeven wat de grootste bedreigingen zijn en, misschien nog wel belangrijker, wat de mogelijke oplossingen hiervoor zijn.

De factsheets zijn gemaakt in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Ze zijn bedoeld voor iedereen die beroepsmatig te maken heeft met de soorten, maar ook voor andere geïnteresseerden.

Meer weten?

Voor meer informatie over dit en andere soortbeschermingsplannen:

Website Soortbescherming

www.soortbescherming.nl

e-mail: info@soortbescherming.nl

Voor informatie over wilde planten in Nederland:

FLORON

www.floron.nl

Om het Beschermingsplan Akkerplanten te bestellen:

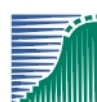
Expertisecentrum van het ministerie van LNV

Postbus 482

6710 BL Ede

tel. 0318-822500

DLV Groen & Ruimte
Projecten met draagvlak

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit